
Shri Bala Homa short

श्रीबाला लघुहोमः

Document Information

Text title : bAlAhomaHlaghuH

File name : bAlAhomaHlaghuH.itx

Category : devii, dashamahAvidyA, devI

Location : doc_devii

Proofread by : PSA Easwaran

Description/comments : bAlAsaparyA saparyAkrama-nAmAvalI-stotrAdisaNgrahaH

Latest update : March 21, 2020

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

November 22, 2022

sanskritdocuments.org

Shri Bala Homa short

श्रीबाला लघुहोमः

सङ्कल्पः - श्रीपरमेश्वरप्रीत्यर्थं श्रीबालात्रिपुरसुन्दरी

प्रसादसिद्ध्यर्थं श्रीबाला होमकर्म करिष्ये ।

(अप उपस्पृश्य) कलशं गन्धपुष्पाक्षतैरभ्यर्च्य पूजां कृत्वा ।

वं धृति २१ वारं अभिमन्त्र्य धेनुमुद्रया अमृतीकृत्य । तेनात्मानं

अग्निकुण्डं पूजाहोमद्रव्याणि च प्रोक्ष्य । आत्मनो दक्षिणे भागे पीठे

(कलशे मुर्ती यन्त्रे वा) देवीं बालां स्थापयेत् ।

आत्मनः पुरतः यतुरश्रस्थण्डिलं (होमकुण्डं) मूलेन निरीक्ष्य ।

कृद् धृति प्रोक्ष्य । कुशेन ताडयित्वा । कुशं नैऋत्यां परिलुत्य ।

स्थण्डिलोपरि प्रागग्राः तिस्रो रेखाः दक्षिणे वामे मध्ये च क्रमेण

विलिप्य । तदुपरि उदगग्राः पश्चिमे मध्ये पूर्वत्र च क्रमेण

विलिप्य । अद्भिरवोक्ष्य अप उपस्पृशेत् ।

भूर्भुवस्सुवरो धृति अग्निं प्रतिष्ठाप्य । प्राङ् तोयं निधाय ।

अग्निमिध्वा । प्रज्वालयेत् । प्रागग्नैः उदगग्नैश्च दर्भैः अग्निं

परिस्तीर्य । प्रागादि दक्षिणानुत्तरान् उत्तरानधरान् कृत्वा ।

उत्तरेणाग्निं दर्भान् संस्तीर्य । तेषु द्वादश न्यञ्ज्य दर्वा

आज्यस्थालीं प्रोक्षणीं धृतरदर्वां च निदध्यात् । समौ अप्रच्छिन्नाग्नौ

प्रादेशमात्रौ दर्भैः पवित्रे कृत्वा अद्भिरनुभुज्य सपवित्रेण पाणिना

पात्राणि संस्पृश्य । प्रोक्षणीपात्रमादाय । अपरेणाग्निं निधाय ।

सपवित्रे तस्मिन् अक्षतैः सह अपः आसिञ्च्य । प्राचीः त्रिरुत्पूय ।

पात्राण्युत्तानानि कृत्वा । सपवित्रेण पाणिना सर्वाभिः अद्भिः

त्रिः प्रोक्ष्य प्रोक्षणीपात्रं दक्षिणतो निदध्यात् ।

आज्यं विलाप्य । अपरेणाग्निं पवित्रान्तर्दितायां आज्यस्थाल्यां

आज्यं निरुप्य । उदीयोऽङ्गारान् निरुप्य । तेष्वज्यमधिश्रित्य ।

ज्वलता तृणेन अवधोत्य ।

द्वे दर्भाग्ने प्रच्छिद्य प्रक्षाल्य प्रत्यस्य ।

त्रिः पर्यङ्गिः कृत्वा उदगुद्रास्य ।

अङ्गारन् प्रत्यूढ्य अग्नेः पश्चात् दर्भेषु आज्यस्थलीं निधाय ।

उदगत्राभ्यां पवित्राभ्यां पुनराहारं त्रिरुत्पूय

पवित्रग्राथिं विस्रस्य । अप उपस्पृश्य । प्रागग्रमग्नौ प्रउरेत् ।

दर्वां एतददर्वां च अग्नौ प्रतिताप्य । दर्भैः सम्मृश्य प्रोक्ष्य ।

निधाय । दर्भान् । अद्भिः संस्पृश्य अग्नौ प्रउरेत् ।

अग्निं परिषिञ्चति - अदितेऽनुमन्यस्व । (दक्षिणतः प्राचीनं)

अनुमतेऽनुमन्यस्व । (पश्चात् उदीचीनं) सरस्वतेऽनुमन्यस्व ।

(उत्तरतः प्राचीनं) देवसवितः प्रसुव । (समन्तात्) अग्निं ध्यायेत् -

यत्वारि शृङ्गास्त्रयो अस्य पादा द्वे शीर्षे समलस्तासो अस्य । त्रिधा

बद्धो वृषभो रोदवीति मडो देवो मर्त्या आविवेश । अेष छि देवः

प्रदिशो नु सर्वाः पुर्वो छि जातः स उ गर्भे अन्तः । स विजायमानः स

जनिष्यमाणः प्रत्यङ्मुष्मास्तिष्ठति विश्वतो मुष्मः । प्राङ्मुष्मो देव ।

उे अग्ने! ममाभिमुष्मो भव । एति प्रार्थयेत् ।

डोमकुण्डं गन्धपुष्पाक्षतैः अलङ्कृत्य (द्विष्टु) - एन्द्राय नमः ।

अग्नये नमः । यमाय नमः । निरृतये नमः । वरुणाय नमः ।

वायवे नमः । सोमाय नमः । एशानाय नमः । (मध्ये) अग्नये नमः ।

(आत्मनि) आत्मने नमः । एत्यभ्यर्थ्य ।

(एतरदर्व्यां जुडोति - वायव्या आग्नेयन्तं) स्वाडा ।

प्रजापतय एदम् । न मम ।

(प्रधानदर्व्यां जुडोति - नैरृत्या ऐशान्यन्तं) स्वाडा ।

एन्द्रायेदम् । न मम । (उत्तरार्धं पुर्वार्धं) सोमाय स्वाडा ।

सोमाय एदम् । न मम ।

(मध्ये) अग्नये स्वाडा । अग्नय एदम् । न मम ।

आरम्भाप्रभृति ऐतत्क्षणापर्यन्तं मध्ये सम्भावितसमस्त-

दोषप्रायश्चित्तार्थं सर्वप्रायश्चित्तं ङोष्यामि । ॐ भूर्भुवस्सुवस्

स्वाडा । प्रजापतय एदं न मम । श्रीबाला मन्त्रं यथोपदेशं

ऋषि - एन्दो - देवता - बीज - शक्ति - डीलक - विनियोग -

कर - लुदयाद्विन्यासद्विबन्धान् कृत्वा अरुणकिरण एत्यादि कल्याणशीला

एति त्रिरावृत्तमूलमन्त्रेण च ध्यात्वा लमित्यादि पूजाः कृत्वा एत्यादि

अस्मिन् कुम्भे (मूर्तौ) अग्नौ च देवीं बालां सपरिवारां आवाड्यामि ।

(ઉભયત્ર । પૃથક્પૃથગ્વા પ્રાણાન્ પ્રતિષ્ઠાપયેત્ ।)

ૐ આં હ્રીં કોં ચં રં વં શં ષં સં હં ૐ (ચરવલ શષસહોં)

હંસઃ સોઽહં સોઽહં હંસઃ શ્રીબાલાયાઃ પ્રાણ ઇહ પ્રાણઃ ।

જીવ ઇહ સ્થિતઃ । સર્વેન્દ્રિયાણિ વાઙ્મનશ્ચક્ષુઃ શ્રોત્રજિહ્વાદ્ગ્રાણ

પ્રાણાપાનવ્યાનોદાનસમાનાઃ ઇહૈવાગત્ય સુખં ચિરં તિષ્ઠન્તુ સ્વાહા

સાન્નિધ્યં કુર્વન્તુ સ્વાહા । અસુની તે પુનરસ્માસુ ચક્ષુઃ પુનઃ

પ્રાણમિહ નો ઘેહિ ભોગમ્ । જ્યોક્ષ્પશ્યેમ સૂર્યમુચ્ચરન્તમનુમતે

મૃલયા નઃ સ્વસ્તિ । આં હ્રીં કોમ્ । કોં હ્રીં આં (ઇતિ ૪૦ વારં જસ્વા)

શ્રીબાલા પ્રાણશક્ત્યૈ નમઃ ।

(ઇતિ ધૂપં દીપં ઘૃતમધુનિવેદનં ચ કુર્યાત્ ।)

ઇતઃ પરં ૐ ઐ હ્રીં શ્રીં ઐ ક્લીં સૌઃ । ઇતિ બીજાનાં ઇતિ ૭ સંજ્ઞા ।)

૭. શ્રીબાલાયૈ નમઃ । આવાહિતા ભવ । સન્નિહિતા ભવ । સન્નિરુદ્ધા

ભવ । અવકુન્ઠિતા ભવ । દેવિ પ્રસીદ પ્રસીદ । દેવિ સર્વજગન્નાથે

ચારદ્દોમાવસાનકમ્ । તાવત્ત્વં પ્રીતિભાવેન બિમ્બે (કલશે) અગ્નૌ

ચ સન્નિધિં કુરુ ॥ ઇતિ પ્રાર્થયેત્ ।

તતઃ અગ્નૌ કુમ્બે (બિમ્બે) ચ યુગપત્ પૃથક્પૃથગ્વા આસનાદિ

ઉપચારાન્ સમર્પયેત્ ।

૭ શ્રીબાલાયૈ નમઃ આસનં સમર્પયામિ ।

૭ શ્રીબાલાયૈ પાદયોઃ પાદ્યં સમર્પયામિ ।

૭ શ્રીબાલાયૈ હસ્તયોરર્ધ્યં સમર્પયામિ ।

૭ શ્રીબાલાયૈ આચમનીયં સમર્પયામિ ।

૭ શ્રીબાલાયૈ સ્નાનં સમર્પયામિ ।

સ્નાનાનન્તરં આચમનીયં સમર્પયામિ ।

૭ શ્રીબાલાયૈ વસ્ત્રાણિ ધારયામિ । આચમનીયં સમર્પયામિ ।

૭ શ્રીબાલાયૈ ઉપવીતં સમર્પયામિ ।

૭ શ્રીબાલાયૈ આભરણાનિ સમર્પયામિ ।

૭ શ્રી બાલાયૈ ગન્ધાન્ ધારયામિ ।

ગન્ધોપરિ હરિદ્રાકુકુમ્બં સમર્પયામિ ।

૭ શ્રીબાલાયૈ અક્ષતાન્ સમર્પયામિ ।

૭ શ્રીબાલાં પુષ્પૈઃ પૂજયામિ (અષ્ટોત્તરશતનામભિઃ)

૭ શ્રીબાલાયૈ ધૂપં આદ્યાપયામિ ।

૭ શ્રીબાલાયૈ દીપં દર્શયામિ । આચમનીયં સમર્પયામિ ।

- ७ श्रीबालायै नारिकेलं कदलीफलं मलानैवेद्यं समर्पयामि ।
 ७ श्रीबालायै अथमनीयं समर्पयामि ।
 ७ श्रीबालायै ताम्बूलं समर्पयामि ।
 ७ श्रीबालायै कर्पूरनीराजनं समर्पयामि ।
 ७ श्रीबालायै प्रदक्षिणमस्कारान् समर्पयामि ।
 ७ श्रीबालायै मन्त्रपुष्पं समर्पयामि ।

प्रणवत्रितारीयुक्तेन मूलमन्त्रेण स्वादान्तेन (ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अँ
 क्लीं सौः स्वाहा इति । ॐ ऐं ह्रीं श्रीम् । अँ क्लीं सौः ।
 सौः क्लीं अँ स्वाहा इति

वा यथोपदेशं) आज्येन द्वादशवारम् । कदली-दाडिम-आम्र-पायस
 -गुडान्न-शर्करान्नादिभिः मध्वाज्यतगुडक्षीराक्तैः यथाकामं
 १२-२१-१०८ वारं जुहुयात् । सत्यवकाशे आवरणदिवताश्च जुहुयात् ।
 ॐ ऐं ह्रीं श्रीं इन्द्राय स्वाहा

अँ ह्रीं श्रीं विजयायै स्वाहा इति आवरणपूजोक्तक्रमेण जुहुयात् ।
 अन्ते आज्येन ७ वारं जुहुयात् ।

पूर्णाहुतिद्रव्यं प्रणवत्रितारीयुक्तेन मूलमन्त्रेण ४० वारं
 श्रीसूक्तेन याभिर्मन्त्र्य पूर्णाहुतिं जुहुयात् ।

कुम्भेऽग्नौ पुनः पूजा आसनादिमन्त्रपुष्पान्ता । शर्कराद्यन्तानि
 भक्ष्याणि कृत्वानि यथाकामं श्रीबालायै निवेदयेत् ।

अथ । ॐ प्रजापते न त्वदेतान्यन्यो विश्वा जतानि परि ता बालूव ।
 यत्कामास्ते जुहुमस्तन्नो अस्तु वयं स्याम पतयो रथीणाम् । स्वाहा ।
 प्रजापतय इदम् । न मम ।

ॐ भूः स्वाहा अग्नय इदम् । न मम ।

ॐ भुवः स्वाहा । वायव इदं न मम ।

ॐ सुवः स्वाहा । सूर्ययेदम् । न मम ।

यदस्य कर्मणोऽत्यरीरियं यद्वा न्यूनमिडाकरम् ।

अग्निष्टत् स्वियष्टद्विद्वा न सर्वं स्वियष्टे सुहुतं करोतु स्वाहा ।

अग्नये स्वियष्टकृते इदं न मम । ॐ भूर्भुवस्सुवः स्वाहा ।

प्रजापतय इदं न मम । (प्राणानायम्य)

अस्मिन् कर्मणि अविज्ञात प्रायश्चित्तादीनि करिष्ये ।

अनाज्ञातं यदाज्ञातं यज्ञस्य क्रियते मिथु ।

અગ્ને તદસ્ય કલ્પય ત્વં હિ વેત્ય યથાતથમ્ ।

સ્વાહા । અગ્નય ઇદં ન મમ ।

પુરુષસમ્મિતો યજ્ઞો યજ્ઞઃ પુરુષસમ્મિતઃ ।

અગ્ને તદસ્ય કલ્પય ત્વં હિ વેત્ય યથાતથમ્ ।

સ્વાહા । અગ્નય ઇદં ન મમ ।

યત્પાકત્રા મનસા દીનદક્ષા ન । યજ્ઞસ્ય મન્વતે મર્તાસઃ ।

અગ્નિષ્ઠોદોતા ક્ષતુવિદ્વિજાનન્ । યજિષ્ઠો દેવાન્ ઋતુશો યજાતિ ।

સ્વાહા । અગ્નય ઇદં ન મમ । ઐ ભૂઃ સ્વાહા ।

અગ્નય ઇદં ન મમ । ઐ ભુવઃ સ્વાહા ।

વાયવ ઇદમ્ । ન મમ । ઐ સુવઃ સ્વાહા । સૂર્યાયેદમ્ । ન મમ ।

અસ્મિન્ હોમકર્માણિ મધ્યે સમ્ભાવિત સમસ્તમન્ત્રલોપ

તન્ત્રલોપદ્રવ્યલોપાદિ સમસ્તદોષપ્રાયશ્ચિત્તાર્થ

સર્વપ્રાયશ્ચિત્તાહુતિં હોષ્યામિ । ઐ ભૂર્ભુવસ્સુવસ્સ્વાહા ।

પ્રજાપતય ઇદં ન મમ ।

ઐ શ્રી વિષ્ણવે સ્વાહા । વિષ્ણવે પરમાત્મને ઇદં ન મમ ।

ઐ નમો રુદ્રાય પશુપતયે સ્વાહા । રુદ્રાય પશુપતય ઇદં ન મમ ।

(અપ ઉપસ્પૃશ્ય) શિષ્ટમાજ્યં મૂલેન ત્રિરાવૃત્તેન “સમ તે

અગ્ને સમધિઃ સમ જિહ્વાઃ સમ ઋષયસ્સમ ધામ પ્રિયાણિ ।

સમ હોત્રાઃ સમ ધાત્વા યજન્તિ । સમયોનીરાપૃણસ્વા ઘૃતેન સ્વાહા ।

અગ્નયે સમવત ઇદન્ન મમ । (આજ્યપાત્રં ઉત્તરતો નિદધ્યાત્ ।)

અદિતેઽન્વમંસ્થાઃ । (ઇતિ દક્ષિણતઃ પ્રાચીનં પરિષિઞ્ચતિ)

અનુમતેઽન્વમંસ્થાઃ ॥ (ઇતિ પશ્ચાત્ ઉદીચીનં)

સરસ્વતેઽન્વમંસ્થાઃ । (ઇતિ ઉત્તરતઃ પ્રાચીનં)

દેવસવિતઃ પ્રાસાવીઃ । (ઇતિ સમન્તાત્)

હૃદયાદિન્ચાસ દિગ્વન્ધ - ધ્યાનં - લમિત્યાદિ પૂજા પુરઃસરં

૧૦૮ વારં મૂલમન્ત્રં જપેત્ ।

મૂલેન ૧૨ વારં જપ્તેન ક્ષીરેણ અગ્નિં તર્પયેત્ । શ્રીબાલાં તર્પયામિ ઇતિ ।

શ્રીબાલાપાર્ષદાભ્યો નમઃ ઇતિ બલિં દત્વા । અસ્માત્કુમ્ભાત્ અગ્નેશ્ચ

શ્રીબાલાં યથાસ્થાનં પ્રતિષ્ઠાપયામિ ઇતિ તાં હૃદયં નયેત્ । અગ્નિં

ઉપતિષ્ઠતે - અગ્ને નય સુપથા રાયે અસ્માન્ વિશ્વાનિ દેવ વયુનાનિ

વિદ્વાન્ । યુયોધ્યસ્મજ્જુહુરાણમેનો ભૂયિષ્ઠાં તે નમ ઉક્તિં વિધેમ ।

अग्रये नमः ।

मन्त्रलीनं क्रियालीनं भक्तिलीनं लुताशन ।

यद्भुतं तु मया देव परिपूर्णां तदस्तु ते ॥

प्रायश्चित्तान्यशेषाणि तपः कर्मात्मकानि वै ।

यानि तेषामशेषाणां श्रीकृष्णस्मरणं परम् ॥

श्रीकृष्ण कृष्ण कृष्ण ।

कायेन वाया धृत्यादि समर्पयामि । अनेन होमेन भगवती सर्वान्त्रिका

श्रीबाला प्रीयताम् । ॐ तत्सत् । ब्रह्मार्पणमस्तु ।

कुम्भजलेन यजमानस्याभिषेकः । प्रोक्षणां वा । मूर्त्यादीनां यथास्थानं
निवेशः ।

एति श्रीबाला लघुहोमः सम्पूर्णाः ।

Proofread by PSA Easwaran

——
Shri Bala Homa short

pdf was typeset on November 22, 2022

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

